ინტერტექსტუალური კავშირები და მათი ეფექტები ლიტერატურული ტექსტის ინტერპრეტაციის პროცესში
(ო. ჰენრის მოთხრობაზე - “Mammon and the Archer” - დაყრდნობით)

თამარ კინწურაშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკაში ფილოლოგიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

ანგლისტიკა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნინო თევდორაძე
ფილოლოგიის დოქტორი,
ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2024

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად

თამარ, კინწურაშვილი, 20.06.2024”.

აბსტრაქტი

სამაგისტრო ნაშრომში განხილულია ინტერტექსტუალობის ფენომენთან დაკავშირებული სრულიად ახლებური მიდგომა, რომელიც ინტერტექსტუალობას განიხილავს კოგნიტური ლინგვისტიკის პერსპექტივიდან. აღნიშნული მიდგომა ტრადიციული თეორიებისგან განსხვავებით, ხაზს უსვამს მკითხველისა და მისი ფონური ცოდნის მნიშვნელობას ლიტერატურული ტექსტის ინტერპრეტაციის პროცესში და იკვლევს, თუ რა მექანიზმებით ახდენს მკითხველი ინტერტექსტუალური კავშირების კონსტრუირებას. ჩვენი კვლევის მიზანს წარმოადგენს კრიტიკულად განვაზოგადოდ ინტერტექსტუალობის ირგვლივ აქამდე არსებული თეორიები, შევადაროთ ახალი, კოგნიტური ლიგვისტიკის პერსპექტივით დანახულ თეორიებს და მათზე დაყრდნობით გამოვავლინოთ ინტერტექსტუალური კავშირები და მათი ეფექტები ლიტერატურული ნაწარმოების ინტერპრეტაციის პროცესში. ჩვენს მიერ შერჩეულ ემპირიულ მასალაში (ო'ჰენრის მოთხრობა "Mammon and the Archer") გაანალიზებულია ინტერტექსტუალური ფრეიმების (სემანტიკური, ტოპიკალური, სტილისტიკური) ტიპები და მათი საშუალებით ტექსტში გამოკვლეულია ინტერტექსტუალური კავშირები.

საკვანძო სიტყვები: ინტერტექსტუალობის ფენომენი, კოგნიტური ლინგვისტიკა, კოგნიტური სტილისტიკა, ინტერტექსტუალური კავიშირები, ფონური ცოდნა, ინტერტექსტუალური ფრეიმები.

Abstract

This paper introduces a new approach to intertextuality and examines the phenomenon under discussion from cognitive linguistic perspective. Unlike traditional theories this new approach focuses on readers and their background knowledge in the process of text-interpretation. The approach investigates various mechanisms through which the reader constructs intertextual connections. The research aims to critically generalize the existing theories around intertextuality, compare them with new theories seen from the perspective of cognitive linguistics and relying on them identifies intertextual connections and their effects in the process of text-interpretation. On the basis of a literary example - "Mammon and the Archer" by O. Henry, three types of intertextual frames (semantic, topical, stylistic) are analyzed.

Key words: Phenomenon of intertextuality, cognitive linguistics, cognitive semantics, Intertextual connections, background knowledge, intertextual frames.